
Πρόγραμμα Erasmus±:

Η χρήση των ψηφιακών μέσων στις κοινωνικές επιχειρήσεις: Μια ευρωπαϊκή σύγκριση

(01/11/2018-31/08/2021)

Περιεχόμενο και στόχοι:

Πλέον δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση της καθημερινής εργασίας χωρίς υπολογιστές, internet, email, ή κινητά τηλέφωνα. Υπάρχουν ελάχιστες περιοχές που δεν έχουν επηρεαστεί από την ψηφιακή εποχή. Οι δεξιότητες των ψηφιακών μέσων εξελίχθηκαν σε ένα διεπιστημονικό σύμπλεγμα σε όλους σχεδόν τους επαγγελματικούς και εργασιακούς τομείς και έτσι πρέπει να αναπτύσσονται και ενσωματώνονται ανάλογα με τις καθημερινές λειτουργικές συνήθειες, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και της περαιτέρω κατάρτισης.

Εκτός από την εκμάθηση της χρήσης νέων εφαρμογών, οι συμμετέχοντες διδάσκονται να κατανοούν τις λειτουργικές αρχές, να τροποποιούν τις εφαρμογές εντός του επαγγελματικού τους πλαισίου και να συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την οργάνωση του τρόπου χρήσης των ψηφιακών μέσων στην επαγγελματική κατάρτιση.

Αυτή η ψηφιακή εξέλιξη επηρεάζει και τις κοινωνικές επιχειρήσεις της Ευρώπης, οι οποίες είναι προσηλωμένες στην κατάρτιση, την απασχόληση, την επαγγελματική αποκατάσταση και ένταξη ατόμων των οποίων η υγεία τους εμποδίζει να αναλάβουν ή να συνεχίσουν να εργάζονται και οι οποίοι, ως εκ τούτου, χρήζουν ειδικής βοήθειας.

Η ψηφιοποίηση αποτελεί κεντρική πρόκληση για όλους στην Ευρώπη. Συνεπώς, είναι λογικό οι κοινωνικές επιχειρήσεις να συναντιούνται σε ευρωπαϊκά προγράμματα για να αντιμετωπίσουν αυτή την πρόκληση και να διδαχθούν η μία από την άλλη.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις δεν είναι προσανατολισμένες προς την οικονομία, αλλά προς τα κοινωνικά οφέλη. Εργάζονται για την προσωρινή ή μόνιμη επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση των μη προνομιούχων ατόμων στην αγορά εργασίας (π.χ. άτομα χωρίς σχολική φοίτηση ή επαγγελματικά πιστοποιητικά, χρόνιες ασθένειες, άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ.). Αυτό περιλαμβάνει π.χ. προγράμματα προσόντων και απασχόλησης για τους μακροχρόνια ανέργους, προγράμματα ένταξης και εργαστήρια για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις προσπαθούν συνεχώς να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για τις ομάδες-στόχους τους και να προωθήσουν τη μόνιμη και βιώσιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις πρέπει να αφομοιώσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις ειδικά στην επαγγελματική προώθηση και κατάρτιση των ομάδων-στόχων. Στη συνέχεια μπορούν να συνδεθούν εύκολα με την ψηφιακή εξέλιξη, να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους και να αυξήσουν τις πιθανότητές τους στην αγορά εργασίας. Με άλλα λόγια, τα μη προνομιούχα άτομα και τα άτομα με θέματα υγείας πρέπει να προωθηθούν με εξειδικευμένες προσφορές στην αγορά εργασίας και να προστατεύονται από τον κίνδυνο του ψηφιακού αποκλεισμού.

Οι δραστηριότητες του προγράμματος που σχεδιάζουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο εστιάζουν σε άτομα με αναπηρίες, προβλήματα υγείας, ψυχικά προβλήματα ή θέματα εθισμού που συμμετέχουν σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Πέρα από την απασχόληση, οι κοινωνικές επιχειρήσεις αποτελούν τόπο μάθησης για τα άτομα αυτά. Δραστηριοποιούνται σε ένα μερικώς προστατευμένο περιβάλλον, το οποίο όμως προσφέρει συνθήκες όσο το δυνατόν πιο κοντά στην εργασιακή πραγματικότητα.

Τα άτομα με αναπηρίες ή θέματα υγείας αποτελούν ομάδα υψηλού κινδύνου στην αγορά εργασίας. Η ανεργία τους βρίσκεται πολύ πάνω από το μέσο όρο σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Οι αιτίες αυτού κατανέμονται εξίσου μεταξύ των μεγάλων αλλαγών στις αγορές εργασίας, των υψηλότερων απαιτήσεων επαγγελματικής επάρκειας και επαγγελματικών προσόντων, και της σαφούς αύξησης της ψυχικής ασθένειας και του εθισμού στον πληθυσμό. Σύμφωνα με μελέτες, περισσότεροι από έναν στους τρεις Ευρωπαίους (38 %) παρουσιάζουν διανοητική διαταραχή τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

Η κατάσταση αυτή αποτελεί πρόκληση όχι μόνο για τους πληγέντες και τις οικογένειές τους, αλλά και για τους επαγγελματίες και τα στελέχη της επαγγελματικής αποκατάστασης. Οι τελευταίοι είναι και υπεύθυνοι για τη διατήρηση δεξιοτήτων, αυτής της ετερογενούς ομάδας στην επαγγελματική ζωή και της εγκυρότητας τους σε κάθε ένα από τα κοινωνικά επιστημονικά και τεχνολογικά επίπεδα.

Η στρατηγική συνεργασία επικεντρώνεται στην επαγγελματική ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα ψηφιακής κατάρτισης στο πλαίσιο των κοινωνικών επιχειρήσεων και στην εξοικείωση με τις ορθές πρακτικές εργασίας στις συμμετέχουσες ευρωπαϊκές χώρες. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δημιουργηθεί ένας διασυνοριακός διάλογος και να αναπτυχθούν συγκεκριμένες σχέσεις καθ' όλη τη διάρκεια της συνεργασίας.

Η εταιρική σχέση θέτει ως στόχο την διάδοση νέων ευρημάτων και ιδεών στους εμπλεκόμενους οργανισμούς σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των ευκαιριών που παρέχονται και τις προκλήσεις που θέτει η ψηφιοποίηση στις κοινωνικές επιχειρήσεις τους. Από την άποψη αυτή, δίνεται έμφαση σε δύο πτυχές:

A) τις ευκαιρίες που η ψηφιοποίηση μπορεί να παράσχει ειδικά για κατάρτιση των μη προνομιούχων στην αγορά εργασίας, όσον αφορά τόσο τα επαγγελματικά προσόντα όσο και τα προσόντα του προσωπικού (π.χ. μέσω τεχνικών βοηθημάτων, τυποποίησης της εργασιακής ρουτίνας, κοινωνικής μάθησης, μάθησης με βάση τα παιχνίδια).

B) τους κινδύνους που μπορεί να συνεπάγεται η ψηφιοποίηση σε καθεμία από τις χώρες εταίρους για τους εργαζομένους και ειδικά για τους μη προνομιούχους στην αγορά εργασίας (π.χ. ιδιωτικοποίηση της εργασίας, μετατόπιση θέσεων εργασίας χαμηλής ποιότητας κ.λπ.).

Η συνεργασία είναι προσανατολισμένη στα τρία βήματα «Δες – Αξιολόγησε – Πράξε».

1.) Δες:

Επισκέψεις και σεμινάρια στις χώρες εταίρους τα οποία παρουσιάζουν και συνοψίζουν την υπάρχουσα γνώση και πρακτική για την ψηφιοποίηση. Βασική απαίτηση είναι μια καλή παρουσίαση και σαφείς κατευθυντήριες γραμμές δράσης.

2.) Αξιολόγησε:

Οι εταίροι μοιράζονται ιδέες και τις αξιολογούν χωριστά ή από κοινού. Επίσης, εξετάζεται η ανάγκη ανάληψης δράσης για την κατάρτιση και ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να το διερευνήσουν ξεχωριστά ή από κοινού στις εκάστοτε χώρες και σε επίπεδο ΕΕ.

3.) Πράξε:

Κατά τη διάρκεια ή στο τέλος της στρατηγικής εταιρικής σχέσης, οι γνώσεις που αποκτήθηκαν συλλέγονται και μεταφέρονται με τη μορφή ενός εγχειριδίου που απαριθμεί παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών από την επιτυχή χρήση τεχνολογίας έως επιτυχείς στρατηγικές ψηφιοποίησης στις κοινωνικές επιχειρήσεις στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου, τα παραδείγματα αυτά μπορούν να ενσωματωθούν στη συνέχεια στην πρακτική κατάρτισης των φορέων χρηματοδότησης και να οδηγήσουν σε συγκεκριμένες βελτιώσεις της πρακτικής ως αποτέλεσμα της μαθησιακής εταιρικής σχέσης (= στρατηγική «προστιθέμενη αξία» της εταιρικής σχέσης και επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων του έργου).

Επίσης, θα πραγματοποιηθεί μια πολιτική εκστρατεία μικρής κλίμακας για την προώθηση του θέματος «e-inclusion», για παράδειγμα μια κοινή συμβολή των εταίρων στα διάφορα προγράμματα για το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό Ταμείο και τα χρηματοδοτικά προγράμματα για το 2021 έως το 2028.

Εκτός από την εστίαση στη χρήση των ψηφιακών μέσων στην επαγγελματική κατάρτιση και κατάρτιση του προσωπικού, η στρατηγική εταιρική σχέση θα δεσμευτεί επίσης για ένα δεύτερο ζήτημα, τη συμμετοχή ατόμων ευπαθών ομάδων στην πολιτική διαμόρφωση και εκπροσώπηση των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπεύουμε να παρακολουθούμε ειδικά τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και ζητήματα από δύο πλευρές:

A) από την πλευρά των συμμετεχόντων της ομάδας-στόχου στις κοινωνικές επιχειρήσεις των εμπλεκόμενων οργανισμών-εταίρων,

B) από την πλευρά των επαγγελματιών και των στελεχών των οργανισμών.

Μια ιδέα είναι να δουλέψουμε σε ένα εργαστήριο με θέμα «Ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας» του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, συζητώντας αυτά τα δεδομένα, αναλύοντας τις πτυχές τους, και αναπτύσσοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εξελιχθούν περαιτέρω τα επαγγελματικά μέτρα και η πρακτική της κατάρτισης στις οργανώσεις των εταίρων. Θα ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον να συνδέσουμε αυτή τη δραστηριότητα με τη μέθοδο εκμάθησης και να δούμε ποιες από αυτές τις μεθόδους είναι κατάλληλες για να συμπεριληφθούν στις συζητήσεις των μη προνομιούχων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Οι δυνατότητες αυτές μπορούν στη συνέχεια να αναλυθούν για την ενδεχόμενη καταλληλότητά τους, ενδεχομένως, της εφαρμογής ψηφιακών μέσων για τη βελτίωση της πολιτικής της συμμετοχής και των μη προνομιούχων.

Κατά τη διάρκεια ή στο τέλος της στρατηγικής εταιρικής σχέσης, αυτές οι πρακτικές μπορεί να χρησιμεύσουν για την παραγωγή ενός «εγχειριδίου μεθόδων» ή ακόμη και μιας κοινής, δημιουργικής εκστρατείας για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (π.χ. κολάζ, ηχητικό παιχνίδι), κλπ., το οποίο μπορεί φυσικά να διαδοθεί μέσω των εταίρων στο δίκτυο και τη κοινωνία τους.

Οργανισμοί-εταίροι:

Caritas Association for the Diocese of Cologne, Γερμανία (Συντονιστής)

Social Firms Europe – CEFEC, Vottem, Βέλγιο

Ινστιτούτο Bucovina, Suceava, Ρουμανία

Pagalbos Namuose Tarnyba, Kaunas, Λιθουανία

Κοινωνικός Συνεταιρισμός ΚΟΙΣΠΕ «Διαδρομές», Αθήνα, Ελλάδα

Χριστιανικό Ίδρυμα Diakonia, Sfantu Gheorghe, Ρουμανία